

Specifika obchodu a podnikání v Kazachstánu a spolupráce s Českou republikou

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: 6210R015 – Ekonomika a management mezinárodního obchodu
Autor práce: **Yuliya Kisseleva**
Vedoucí práce: Ing. Jaroslav Demel, Ph.D.

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Yuliya Kisseleva**
Osobní číslo: **E13000496**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management mezinárodního obchodu**
Název tématu: **Specifika obchodu a podnikání v Kazachstánu a spolupráce s Českou republikou**
Zadávající katedra: **Katedra marketingu a obchodu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Hlavní makroekonomické ukazatele Kazachstánu
2. Zahraniční obchod a obchodní bilance
3. Sociální, ekonomická a politická situace Republiky Kazachstán
4. Zvláštnosti obchodu a podnikání v Kazachstánu
5. Obchodní a ekonomická spolupráce Kazachstánu a České republiky, příležitosti a rizika pro obchodníky

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **35 normostran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

SVATOŠ, Miroslav. Zahraniční obchod: teorie a praxe. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2708-0.

BRUMMELL, Paul. Kazakhstan: Economic review. 2nd ed. Chalfont St. Peter: Bradt Travel Guides, 2011. ISBN 978-184-1623-696.

JÁČ, Ivan. Hospodářská geografie. 5., rozš. a aktualiz. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2012. ISBN 978-80-7372-841-0.

AMANDYKOVA, Saule. K., Madina S. ISKALIEVA. The Republic of Kazakhstan as a Member of International Comunity. Education and Science Without Borders. 2012, 5(4): 51-53. ISSN 1804-2473.

Elektronická databáze článků ProQuest (knihovna.tul.cz).

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jaroslav Demel, Ph.D.

Katedra marketingu a obchodu

Konzultant bakalářské práce:

Ing. Kamella Mukusheva

Katedra marketingu a obchodu

Datum zadání bakalářské práce:

2. listopadu 2015

Termín odevzdání bakalářské práce:

31. května 2017

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Jozefína Šimová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 2. listopadu 2015

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum: 3.5.2016

Podpis:

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou obchodu a podnikání v Republice Kazachstán a její spoluprací s Českou republikou. Cílem práce je prozkoumat specifika obchodu a podnikání v Republice Kazachstán a pak na základě získaných informací zpracovat postup pro českého podnikatele při obchodování s touto zemí. Teoretická část popisuje základní informace o Kazachstánu, ekonomickou situaci v zemi, podnikatelské a investiční prostředí a protikrizová opatření přijatá na území státu. Kromě toho jsou popsány i kulturní a jiné zvláštnosti podnikání v Kazachstánu a také uveden postup při zakládání podniku. Analytická část obsahuje SWOT analýzu, která dává přehled o příležitostech a rizicích pro české investice v této zemi. Na základě poznatků z teoretické části je sestaven postup a doporučení, které pomohou českému podnikateli lépe se zorientovat v daném teritoriu.

Klíčová slova

Obchod, hrubý domácí produkt, inflace, obchodní bilance, investiční prostředí, SWOT analýza, kulturní zvyky, založení podniku, postup při obchodování.

Annotation

This bachelor thesis is focused on specifics of trade and business in Republic of Kazakhstan and cooperation with the Czech Republic. The aim of the thesis is to explore the specifics of trade and business in the Republic of Kazakhstan, and then based on the obtained information to process the procedure for Czech entrepreneurs for the trading with this country. The theoretical part describes the basic information about Kazakhstan, the economic situation in the state, business and investment environment and anti-crisis measures taken in that country. In addition, this part contains the cultural and other features of entrepreneurship in Kazakhstan, and as well specifies the procedure for establishing a business. Analytical part contains SWOT analysis, which gives an overview of the opportunities and risks for Czech investments in this country. On the basis of the theoretical part was processed a manual and recommendations that would help Czech entrepreneurs to have better orientation in the country.

Key Words

Trade, gross domestic product, inflation, balance of trade, investment environment, SWOT analysis, cultural habits, establishing a business, procedure of trading.

Obsah

SEZNAM OBRÁZKŮ	8
SEZNAM TABULEK	9
SEZNAM ZKRATEK	10
ÚVOD.....	11
1. Kazachstán – základní informace	13
1.1 Periodizace dějin státu	13
1.2 Geografické, demografické a další základní údaje	14
1.3 Politický systém.....	17
1.4 Členství Kazachstánu v mezinárodních organizacích	18
2. Podnikatelské prostředí	19
2.1 Ekonomické hodnocení teritoriu	19
2.1.1 Republika Kazachstán v podmínkách tržního hospodářství.....	19
2.1.2 Základní makroekonomické ukazatele KZ.....	21
2.1.3 Eurasijská hospodářská unie	23
2.1.4 Zahraniční obchod a obchodní bilance.....	24
2.2 Investiční prostředí	25
2.2.1 Zahraniční investice v teritoriu.....	25
2.2.2 Opatření ke stabilizaci ekonomiky	26
2.2.3 Podmínky a postup pro zřizování podniku v Kazachstánu	28
3. Kulturní zvyky a jejich vliv na specifika podnikání.....	30
3.1 Vznik kazašské národnosti	30
3.2 Tradice a obyčeje kazašského národa.....	30
3.3 Místní zvyklosti důležité pro obchodní jednání	31
4. Analýza možnosti spolupráce Kazachstánu s Českou republikou.....	33
4.1 Spolupráce mezi zeměmi a smluvní základna	33
4.2 Zahraniční obchod ČR s Kazachstánem	35
4.3 Příležitosti a rizika pro české investice	36
4.4 Postup českého podnikatele při obchodování s Kazachstánem.....	38
ZÁVĚR.....	42
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	43
SEZNAM PŘÍLOH	47

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1: Věková struktura obyvatel	14
Obr. 2: Náboženská struktura	16

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Etnická struktura obyvatelstva	15
Tab. 2: Směnný kurz.....	22
Tab. 3: Základní makroekonomické ukazatele Kazachstánu	23
Tab. 4: Obchodní bilance Kazachstánu 2009-2015.....	25
Tab. 5: Bilance vzájemné obchodní výměny ČR – KZ za posledních 5 let.....	35
Tab. 6: SWOT analýza obchodování s Kazachstánem.....	37

SEZNAM ZKRATEK

KZ - Kazachstán

ČR - Česká republika

EAHU - Eurasijská hospodářská unie

EUR - euro

USD - americký dolar

KZT - kazašský tenge

HDP - hrubý domácí produkt

WTO - Světová obchodní organizace

GATT - všeobecná dohoda o clech a obchodu

PZI - přímé zahraniční investice

MRP - měsíční index výpočtu

DIČ - daňové identifikační číslo

IP - individuální podnikatel

TOO - společnost s ručením omezeným

AO - akciová společnost

Úvod

Republika Kazachstán se nachází v srdci Eurasie a v poslední době se poměrně často vyskytuje na mezinárodní scéně. Kazachstán je také jedním z nejvýznamnějších obchodních partnerů České republiky v oblasti Střední Asie a patří ke dvanácti prioritním zemím pro Českou republiku z pohledu rozvoje obchodně-ekonomických vztahů. V současné době se zájem českých podnikatelů o Kazachstán projevuje v četných návštěvách firem a obchodních delegací, účastech na významných veletrzích a výstavách, které se zde často konají.

Dané téma bylo vybráno z toho důvodu, že jsem osobně seznámena s kulturním prostředím a mentalitou lidí, kteří žijí v této zemi, a chci na základě svých znalostí a zkušeností zkusit popsat kulturní rozdíly a jejich vliv na spolupráci Kazachstánu s Českou republikou. Vybrané téma je aktuální, protože Kazachstán je pro mnoho zemí perspektivním státem z pohledu obchodu a investování. Česká republika s Kazachstánem dlouhodobě spolupracuje a proto je příležitost pro budoucnost v daném regionu.

Hlavním cílem této bakalářské práce je prozkoumat specifika obchodu a podnikání v Republice Kazachstán a pak na základě získané informace zpracovat postup pro českého podnikatele při obchodování s touto zemí. Dílčím cílem bude zjistit současnou spolupráci této země s Českou republikou a zvážit příležitosti a rizika v zemi pro české investice.

Bakalářská práce je rozdělena na několik částí. V první kapitole je uvedena základní informace o státu, periodizace historie země a další základní údaje o teritoriu, demografickém složení, politickém systému a členství v mezinárodních organizacích.

Druhá kapitola obsahuje informace o podnikatelském prostředí Republiky Kazachstán. Kapitola je rozdělena na dvě podkapitoly, které dávají přehled o ekonomické situaci v zemi, o investičním prostředí a protikrizových opatřeních přijatých ve státě. V dané kapitole jsou také popsány zvláštnosti podnikání v Kazachstánu a uveden postup při zakládání podniku v Kazachstánu.

Třetí kapitola je věnována kulturnímu prostředí státu, tradicím, obyčejům kazašského národa a také zvyklostem, které mají vliv na obchodní jednání a další komunikaci.

Závěrečná část práce je zaměřena na spolupráci Kazachstánu a České republiky a obsahuje upozornění na smluvní základnu mezi státy, na které jsou založeny politické a ekonomické vztahy mezi těmito zeměmi. Také jsou zde analyzovány příležitosti a rizika pro české

investice v daném teritoriu. Výstupem práce je doporučení postupu českého podnikatele při obchodování s Kazachstánem.

1. Kazachstán – základní informace

Předtím, než začneme přemýšlet o vstupu do určitého teritoria, je velmi důležité mít o této oblasti přehled. V následujících podkapitolách jsou popsány základní informace o teritoriu a periodizace dějin státu, které umožňují získat přehled o historickém rozvoji této země. Jsou uvedeny také geografické, demografické a politické údaje o Republice Kazachstán a na konci kapitoly je popsáno členství Kazachstánu v mezinárodních organizacích.

1.1 Periodizace dějin státu

Kazachstán je země s bohatou historií a kulturní minulostí. Vzhledem ke své poloze v centru Eurasie byl Kazachstán vystavěn na křižovatce starověkých civilizací, dopravních cest, sociálních a ekonomických, kulturních a ideologických vztahů mezi Východem a Západem, Severem a Jihem, mezi Evropou a Asií, mezi největšími státními útvary euroasijského kontinentu. [1]

Historii Kazachstánu můžeme rozdělit na několik period:

1. Období pravěku, kdy se objevil první člověk na území dnešního Kazachstánu (2,5 mil. let př. n. l.) - do doby vzniku prvních státních sdružení na území dnešního Kazachstánu (7. - 8. století př. n. l.).
2. Starověké období - vznik prvních turkických států na území Kazachstánu (Sakové, Wusunové, Kangly, Hunové) jejich rozkvět, krize a pád (8. století př. n. l. - 5. století n. l.).
3. Středověké dějiny Kazachstánu (5. století př. n. l. - 17. století n. l.). Doba rozkvětu – Turkických kaganátů, Zlaté hordy, Timurovské říše. Vpády Čingischána. Vznik Kazašského chanátu. Období nejznámějších astronomů, matematiků, básníků a spisovatelů jako Ulugbek, Kutub, Farabi, Balasaguni a další.
4. Nová historie Kazachstánu se začíná v 17. století a trvá do února 1917. Období vstupu Kazachstánu do Ruské říše, koloniální období.
5. První fáze novodobé historie Kazachstánu se začíná od doby Únorové revoluce, pádu Ruské říše, Říjnové revoluce a ustanovení sovětské moci (1917-1920) do rozpadu SSSR (srpen-prosinec 1991).

6. Druhá fáze novodobé historie Kazachstánu se začíná s vyhlášením nezávislosti Republiky Kazachstán 16. prosince 1991 (do dnešních dnů).

Po získání své nezávislosti Kazachstán vstoupil na mezinárodní scénu jako suverénní stát s velkou perspektivou a plány do budoucna. [2]

1.2 Geografické, demografické a další základní údaje

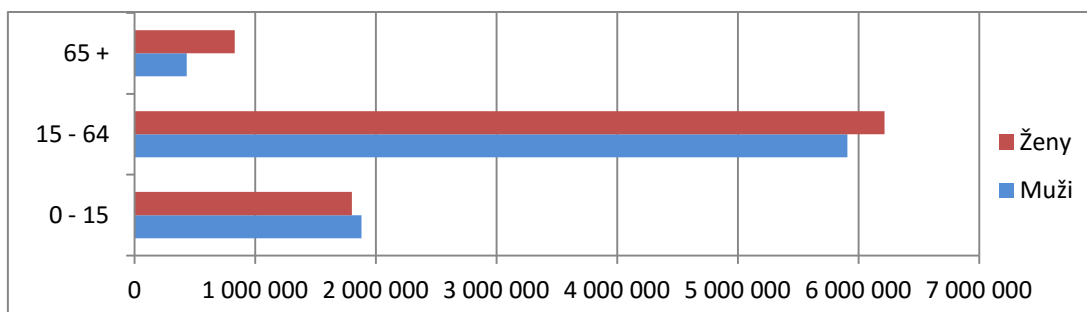
Oficiální název státu v kazaštině je Qazaqstan Respūblıkasy, což znamená Republika Kazachstán, zkráceně též Kazachstán. Podle ústavy Republiky Kazachstán jsou názvy Kazachstán a Republika Kazachstán rovnocenné. Také se běžně používá zkratka KZ. Kazachstán se nachází v centru euroasijského kontinentu na rozloze 2 724 900 čtverečních kilometrů, čímž zaujímá deváté místo mezi zeměmi světa.

Celková délka pozemních hranic je 13,392,6 km. Na severu a západě země má společnou hranici s Ruskem - 7548,1 km, na východě s Čínou - 1782,8 km, na jihu s Kyrgyzstánem - 1241,6 km, Uzbekistánem - 2351,4 km a s Turkmenistánem - 426 km. Kazachstán má přístup ke Kaspickému moři a Aralskému jezeru (dříve též nazývané jako Aralské moře). Kazachstán je největší země na světě, která nemá přímý přístup k světovým oceánům.

Většina země se skládá z pouští - 44 % a polopouští - 14 %. Stepi zabírají 26 % území Kazachstánu, lesy - 5,5 %. Odlehlost od oceánů způsobuje v zemi prudké kontinentální klima. Léto v zemi je horké a suché, zima je studená a zasněžená. [3]

Obyvatelstvo

Počet obyvatel Republiky Kazachstán je 17 700 000 lidí (1. únor 2016). Hustota obyvatelstva je 6,3 obyvk./km². Věkovou strukturu obyvatelů představuje obrázek č. 1:

Obr. 1: Věková struktura obyvatel

Zdroj: vlastní zpracování dle <http://countrysimeters.info/ru/Kazakhstan>

Z obrázku č. 1 je vidět, že v Kazachstánu převládají lidi ve věkové kategorii 15-64 a rozdíl mezi počtem mužů a žen není příliš velký.

V Kazachstánu žije 147 národností a etnických skupin. Relativní počty příslušníků hlavních národů jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Tab. 1: Etnická struktura obyvatelstva

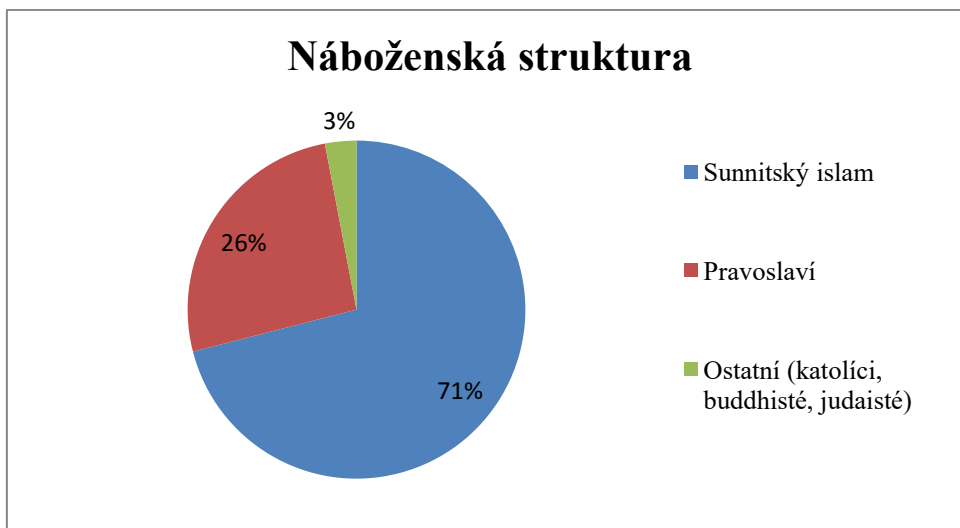
Kazaši	66,01 %
Rusové	21,05 %
Němci	3,44 %
Uzbeci	3,07 %
Ukrajinci	1,7 %
Ujguři	1,44 %
Tataři	1,17 %

Zdroj: vlastní zpracování dle <http://stat.gov.kz/>

Kromě etnických skupin v Kazachstánu existuje rovněž i strukturalizace klanová a dělení na kmenové svazy, tzv. Starší, Střední a Mladší *žuzy*. Ty představují specifické formy sociálně-politické organizace kazašského národa. Postupně vznikla tři klanová společenství – Uly *žuz* (Starší, nebo Největší), který se identifikuje s jižním Kazachstánem, Orta *žuz* (Střední) se identifikuje se středním a východním Kazachstánem a Kiši *žuz* (Mladší nebo Malý) se identifikuje se západní a severní částí Kazachstánu. Každý *žuz* se skládá z několika rodů a plemen. Nejvíce autoritativní ze *žuzů* se jeví Uly– Starší-Největší, jehož příslušníci se cítí být nejbližšími potomky Čingischána. [3]

Náboženství

Náboženství v Kazachstánu hraje významnou roli zejména pro Kazachy a Rusy. Kazaši vyznávají Sunni islám, Rusové se hlásí ke křesťanství, které se dělí na pravoslaví a katolicismus. Náboženskou strukturu Kazachstánu představuje obrázek č. 2:

Obr. 2: Náboženská struktura

Zdroj: Vlastní zpracování dle <http://stat.gov.kz/>

Podle tabulky č. 1 a obrázku č. 2 je vidět, že v Kazachstánu dominují zástupci kazašské národnosti, tedy muslimové. Pak následují Rusové, kteří vyznávají pravoslavné křesťanství. [3]

Státní a další používané jazyky

Státním jazykem v Republice Kazachstán je kazaština, která je jedním z největších jazyků turkické skupiny. Kazaštinu ovládá okolo 74 % obyvatelstva.

Ve veřejných organizacích a v místní správě je na rovnoprávném základě s kazaštinou oficiálně používána ruština. Ruština je také jazykem mezinárodní komunikace. Rusky mluví přibližně 84 % obyvatelstva. Spolu s kazašskými a ruskými médii v zemi jsou publikovány noviny a časopisy v 11 jazycích, včetně ukrajinského, polského, německého, korejského, ujugurského a tureckého jazyka. [4]

Administrativní členění země

Hlavním městem Kazachstánu je Astana. Administrativně je země rozdělena na 14 oblastí, kterými jsou Akmolská, Aktyubinská, Almatinská, Atyrauská, Východokazašská, Žambylská, Západokazašská, Karagandská, Kostanajská, Kyzylordská, Mangystauská, Pavlodarská, Severokazašská a Jihokazašská. Mezi největší města Kazachstánu patří: Almaty (1.5 mil. obyvatel), Shymkent (858 100 obyvatel) a Astana (850 400 obyvatel). V Kyzylordské oblasti leží město Bajkonur (tam se nachází kosmodrom Bajkonur), které je

pronajaté Ruskou federací do roku 2050 a má statut města federálního významu Ruské federace. [3]

Měna

Kazachstánské tenge - národní měna Republiky Kazachstán, které bylo uvedeno do oběhu v roce 1993. 1 tenge se dělí na 100 teinů. Kód měny je KZT.

Od roku 2013 byla cena domácí měny navázána na "měnový koš", což znamenalo stanovení kurzu s orientací na americký dolar (70%), euro (20%) a rubl (10%). Daný mechanismus se používá s cílem omezení spekulací na měnovém trhu a pro zabezpečení stability domácí měny.

V srpnu 2015 Národní banka Kazachstánu oznámila zavedení volně plovoucího směnného kurzu. Tenge oslabilo o 35%. Předseda vlády Karim Masimov zdůraznil, že se nyní kurz tenge bude měnit na základě tržní nabídky a poptávky. Národní banka do toho zasahovat nebude, ale vyhrazuje si právo účasti prostřednictvím devizových intervencí v případě ohrožení finanční stability státu. [6]

1.3 Politický systém

Republika Kazachstán je unitárním státem s prezidentskou formou vlády. Podle ústavy je Kazachstán demokratický, sekulární, právní a sociální stát, jehož nejvyššími hodnotami jsou člověk, jeho život, práva a svobody.

Prezident Kazašské republiky – Nursultan Nazarbajev - je hlavou státu, je tak jeho nejvyšší úřední osobou. On definuje hlavní směry domácí a zahraniční politiky a představuje Kazachstán v mezinárodních vztazích. Prezident je symbolem a garantem jednoty národa a státní moci, nedotknutelnosti ústavy, práv a svobod člověka a občana.

Vláda vykonává výkonnou moc Republiky Kazachstán, vede systém výkonných orgánů a řídí jejich činnost. Legislativní funkce jsou prováděny parlamentem Republiky Kazachstán, který se skládá ze dvou komor - senát a mazhilis. Senát se skládá z poslanců zastupujících jednotlivé oblasti země, města celostátního významu a hlavní město Republiky Kazachstán. Mazhilis se skládá ze sto sedmi poslanců zvolených způsobem, který je stanoven ústavním právem. V současné době jsou v mazhilisu tři politické strany - Lidová demokratická strana "Nur Otan", Demokratická strana "AkZhol" a "Komunistická lidová strana Kazachstánu". [3]

1.4 Členství Kazachstánu v mezinárodních organizacích

Zahraniční politika Kazachstánu je určována prezidentem a realizována Ministerstvem zahraničních věcí Republiky Kazachstán.

Kazachstán je v současné době významným hráčem v mezinárodní politice, díky geografické poloze na hranici dvou kontinentů, Evropy a Asie, patří mezi klíčovými aktéry v mezinárodních vztazích – zejména mezi Ruskou federací a Čínskou lidovou republikou.

Kazachstán je aktivním členem mnoha mezinárodních organizací. Mezi největší organizace patří:

- Organizace spojených národů (OSN);
- Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE);
- Šanghajská organizace pro spolupráci (ŠOS);
- Organizace islámské spolupráce (OIC);
- Organizace Smlouvy o kolektivní bezpečnosti (OSKB);
- Společenství nezávislých států (SNS);
- Světová obchodní organizace (WTO). [8]

WTO je Světová obchodní organizace, nástupkyně GATT (všeobecná dohoda o clech a obchodu). WTO byla založena v roce 1994 s cílem liberalizovat globální obchod. [9]

15. prosince roku 2015 Generální rada WTO na svém zasedání přijala Kazachstán za 162. člena organizace. Kazachstán jednal o připojení k WTO dvacet let, tedy od doby, kdy organizace začala fungovat. Členství ve WTO přinese státu určité výhody. Pro spotřebitele členství ve WTO znamená rozšíření sortimentu zboží a služeb, pro podnikatele - možnost napojení na zahraniční trhy.

Kromě toho Kazachstán očekává od Evropské unie přidělení statutu země s tržní ekonomikou a zjednodušení vízového režimu pro občany. Kazachstán také doufá, že členství ve WTO pomůže získat od USA statut PNTR (permanent normal trade relations) a že dojde k brzkému zrušení dodatku Jacksona-Venika. Tento dodatek odmítá obchodní vztahy se zeměmi bez tržní ekonomiky a s omezenou svobodou a demokracií. [7]

2. Podnikatelské prostředí

Souhrn ekonomických, politických a celospolečenských faktorů v určitém teritoriu tvoří podnikatelské prostředí, které může podporovat či naopak ohrožovat podnikatelskou činnost. Naopak samotná podnikatelská činnost také do určité míry určuje charakter podnikatelského prostředí.

Druhá kapitola zkoumá podnikatelské prostředí Kazachstánu z ekonomického pohledu a z hlediska možnosti realizace investičních záměrů. Nejprve je zaměřen vývoj tržního hospodářství Republiky Kazachstán, poté jsou popsány základní makroekonomické ukazatele a členství Kazachstánu v Eurasijské hospodářské unii. Dále jsou analyzovány zahraniční investice v teritoriu a popsán program opatření přijatých vládou pro podporu a přilákání investic do Kazachstánu. Na konci kapitoly je uveden postup, který pomůže zahraničnímu podnikateli založit firmu a dobře se orientovat v různých druzích podnikání v Kazachstánu.

2.1 Ekonomické hodnocení teritoria

V následující podkapitole jsou uvedeny užité informace, které pomohou získat přehled o hospodářství Kazachstánu a zahraničním obchodu státu.

2.1.1 Republika Kazachstán v podmínkách tržního hospodářství

Úspěšné překonání krize 90. let dovolilo Kazachstánu vstoupit do nové fáze svého vývoje - orientace na tržní hospodářství. Malé a střední podniky získaly zvláštní status v rámci národního hospodářství a podporu prvního prezidenta Kazachstánu.

V rámci privatizace státního majetku byla většina podniků odkoupena soukromými podnikateli. Privatizace umožnila renovovat výrobní procesy, které nefungovaly během krize 90. let. Podnikatelé, kteří získali do osobního vlastnictví průmyslové a ostatní zařízení, je v průběhu času oživil, rozšířil a otevřel nové podniky, a tím vytvořili nová pracovní místa pro nezaměstnané.

Státní sociálně-ekonomické programy zaměřené na vstup do nejvyspělejších zemí světa důrazně podporovaly podnikatele. V důsledku toho se v kazašské společnosti objevila střední třída, která byla schopna konkurovat velkému byznysu. [10]

Je třeba poznamenat, že malé, střední a velké podniky, v případě získání úvěrů od bank a následného včasného splácení, dostávaly významnou podporu od zahraničních investorů z Japonska, USA, Velké Británie, Francie, Německa a dalších zemí.

Za rok 2005 bylo do národního hospodářství KZ investováno z těchto zemí: Velká Británie - 62,4 mil. dolarů, Panenské ostrovy (britské) - 268,7 mil. USD, Itálie - 306,6 mil. USD, Kanada - 262,5 mil. USD, Čína - 195 mil. USD, Nizozemsko - 1534,2 mil. USD, Rusko - 223 mil. USD, Spojené státy americké - 1125,5 mil. USD, Turecko - 105,4 mil. USD, Francie - 774,7 mil. USD, Švýcarsko - 103 mil. USD, Japonsko - 331,4 mil. USD. Uvedené údaje ukazují, že pro investory Republika Kazachstán byla jednou z vyhledávaných zemí, kam bylo možné s jistotou investovat svůj kapitál.

Také je potřeba zdůraznit, do kterých oblastí ekonomiky přicházely přímé investice. Během let 1993-1998 bylo investováno 3764,5 mil. dolarů do ropného a plynárenského sektoru, vzhledem k rychle rostoucím potřebám ropy a zemního plynu na světovém trhu.

Významné subvence byly investovány do hutnictví kvůli tomu, že jsou kazašské výrobky na světovém trhu vysoce kotovány. Zvláštní pozornost investorů získal těžební průmysl, který se v tuto dobu velmi rychle rozvíjel. Zahraniční investoři investovali 145,1 mil. dolarů také do finančního sektoru, který hrál v životě republiky významnou roli.

Ostatní sektory ekonomiky Kazachstánu rovněž nebyly přehlíženy, nicméně investovalo se tam v menším rozsahu než výše uvedené sektory hospodářství.

Příliv obrovských finančních částek do ekonomiky státu umožnil Kazachstánu získat z prodeje ropy a jiných zdrojů na světovém trhu peníze, které byly investovány do Národního fondu. Národní fond byl založen na přímý rozkaz hlavy státu Nursultana Nazarbajeva pro případ hospodářských krizí atd. V důsledku toho obyvatelstvo republiky ve skutečnosti necítilo tíže hospodářské krize v roce 2008.

Do hospodářské krize roku 2008 i později ekonomika státu rostla rychlým tempem díky orientaci země na tržní hospodářství. Významná podpora malých a středních podniků a lákání zahraničních investorů umožnilo Kazachstánu přežít všechny krize a předejít většinu zemí bývalého Sovětského svazu. [10]

V roce 2015 se ve světové ekonomice objevily negativní trendy jako např. pokles cen ropy a kovů na světovém trhu. Také Kazachstán se potkal se snížením poptávky po exportním zboží, což mělo vliv na zpomalení dynamiky růstu ekonomiky. Členství Kazachstánu v Celní unii mělo také negativní vliv především kvůli devalvaci ruského rublu. Oslabení hodnoty rublu znamenalo především zlevnění výrobků na ruském trhu pro Kazachstánce a následný příliv levného zboží do teritoria. [13]

2.1.2 Základní makroekonomické ukazatele KZ

Pro danou dílčí kapitolu byly vybrány základní makroekonomické ukazatele, které budou využitelné pro posouzení možnosti obchodování s Kazachstánem anebo pro založení firmy v teritoriu.

Hrubý domácí produkt

Hrubý domácí produkt (dále HDP) v Kazachstánu na rok 2014 činil 217,9 miliard amerických dolarů na rok 2014. Hodnota HDP Kazachstánu tvoří 0,35 procent HDP celé světové ekonomiky. Průměrná hodnota HDP Kazachstánu za dobu 1990 - 2014 představuje 73,77 mld. USD, přičemž rekordního maxima bylo dosaženo v roce 2013 a HDP činil 231,88 mld. USD a rekordního minima v roce 1999 - 16,90 mld. USD. HDP na hlavu za rok 2014 činilo 5425,34 USD. [12]

Na roky 2017-2018 Světová banka předpovídá růst HDP v Kazachstánu na 3,3 - 3,4%. Zlepšení situace v ekonomice bude záviset především na tom, zda se region bude schopen vyrovnat s problémy jako inflace, nižší ceny ropy a geopolitické napětí. [13]

Míra inflace

Po oznámení Národní banky o přechodu k volně plovoucímu směnnému kurzu se kazašský tenge oslabil o 35%. Na konci roku 2015 činila inflace v Kazachstánu 13,6 procenta. Ceny potravin vzrostly o 10,9 procenta, nepotravinářské zboží - o 22,6 procenta, placené služby vzrostly o 8,1 procenta.

Pro snadnější přehled kolísání kurzu kazašského tenge byla vytvořena tabulka č. 2, která ukazuje změny v průběhu několika let.

Tab. 2: Směnný kurz

Měna	KZT (1.12.2014)	KZT (1.10.2015)	KZT (4.5.2016)
1 EUR	211.97	302.32	381.52
1 USD	180.87	270.89	329.21
1 CZK	8.02	11.13	14.13

Zdroj: vlastní zpracování dle <http://kazfin.info/archive/>

Předseda Národní banky Daniyar Akishev uvedl, že Národní banka a vláda vyvinuly opatření pro zachování inflace na úrovni 6-8 procent v roce 2016. K dosažení nízké úrovně inflace plánuje vláda zrealizovat širokou škálu aktivit v rámci měnové politiky, včetně regulace úrokových sazeb, likvidity tenge a flexibilního měnového kurzu. Hlavním úkolem Národní banky na nejbližší období bude stabilizace inflace a návrat do rozmezí 6 - 8%. [14]

Míra nezaměstnanosti

V lednu 2016 činil počet nezaměstnaných 457,6 tisíc osob, míra nezaměstnanosti - 5,1%. Úřad práce na konci ledna oficiálně zaregistroval 66,3 tisíc nezaměstnaných lidí, a to je téměř dvakrát více, než v předchozím měsíci. Podíl registrovaných nezaměstnaných činí 0,7% ekonomicky činného obyvatelstva. V prosinci 2015 počet nezaměstnaných činil 455,8 tisíc osob. Růst nezaměstnanosti je pozorován v Kazachstánu od září loňského roku. [11]

Průměrná měsíční mzda

Na konec roku 2015 dosáhla průměrná měsíční mzda úrovně 154 500 tenge. Měsíční mzda v Kazachstánu se pohybuje podle zaměstnaneckých odvětví a jednotlivých regionů. Nejvyšší platy jsou ve finančním sektoru a důlním sektoru, v obchodu s nemovitostmi, v dopravním sektoru, stavebnictví. Nejnižší mzda je v zemědělském sektoru. Např. v červnu 2014 v hlavním městě Astaně průměrná mzda dosahovala 182 tisíc tenge, v jižním hlavním městě Almaty - 158 tisíc tenge, v Mangystauské oblasti 222 tisíc tenge, v Atyrauské oblasti 221 tisíc tenge. V Severo-kazachstánské a v Kostanajské oblasti jsou průměrné mzdy nejnižší a činí kolem 85 tisíc tenge. [4]

Tab.3: Základní makroekonomické ukazatele Kazachstánu

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
HDP	7,5 %	5,0 %	6,0 %	4,3 %	0,9 %
Míra inflace	8,3 %	5,1 %	5,8 %	7,4 %	13,6 %
Míra nezaměstnanosti	5,4 %	5,3 %	5,2 %	5,2 %	5,2 %

Zdroj: vlastní zpracování dle <http://stat.gov.kz/>

Podle výše uvedené tabulky je vidět, že ekonomická situace v Republice Kazachstán se i kvůli světovým změnám zhoršila. Ve zprávě Světové banky se uvádí, že v Kazachstánu by mělo v roce 2016 dojít k mírnému zvýšení tempa růstu ekonomiky na 1,1 procenta. Nicméně dobrý dopad na ekonomiku bude mít zahájení ropné výroby na Kashaganském nalezišti, postupná stabilizace cen ropy a oživení ruské ekonomiky. Kvůli slabé domácí poptávce tempo růstu domácí ekonomiky zůstane na mnohem nižší úrovni než v prvním desetiletí tohoto století, což bude mít určitě dopad na růst průmyslu a služeb. [4]

2.1.3 Eurasijská hospodářská unie

Euroasijská hospodářská unie (dále EAHU) je mezinárodní organizace regionální hospodářské integrace. Smlouva o založení EAHU byla podepsána dne 29. května 2014 a vstoupila v platnost 1. ledna 2015. Celní kodex Eurasijské hospodářské unie vstoupí v platnost v polovině roku 2016. Cílem této organizace je komplexní modernizace, spolupráce a zvyšování konkurenceschopnosti národních ekonomik a zlepšování životní úrovně členských států. Členskými státy jsou Arménie, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzská republika a Ruská federace. Státy uskutečňují jednotlivou politiku v jednotlivých oblastech ekonomiky a realizují svobodný pohyb zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil. [15]

Eventuální makroekonomické efekty plynoucí z integrace zemí bývalého Sovětského svazu jsou rozděleny do několika bodů:

- Snížení cen komodit snížením nákladů na dopravu potřebných surovin / exportu hotových výrobků;
- "Zdravá" hospodářská soutěž na společném trhu EAHU díky shodné úrovni hospodářského rozvoje;

- Posílení konkurence na společném trhu členských států v důsledku vstupu nových hráčů ze společného prostoru;
- Zvýšení průměrné mzdy díky snížení nákladů a zvýšení produktivity;
- Zvýšení výroby díky zvýšení poptávky po zbožích;
- Zvýšení HDP členských států minimálně o 25 %;
- Zvýšení životní úrovně národů EAHU v důsledku snížení cen na potraviny a snížení nezaměstnanosti. [16]

Pro Kazachstán nese členství v EAHU určité výhody. Především vstup do Eurasijské hospodářské unie znamená získání přístupu k oceánu a mořím (Rusko má přístup ke třem oceánům a několika mořím). Díky EAHU jsou tedy vyřešeny problémy kontinentální izolace Kazachstánu, což umožňuje státu se konečně zapojit do plnohodnotného mezinárodního obchodu.

Druhou hlavní výhodou pro Kazachstán je expanze trhu. Díky současným hranicím Eurasijské hospodářské unie se trh pro kazachstánské podnikatele zvětšuje na 182,7 milionů lidí, a v budoucnosti se bude zvětšovat díky vstupu nových členů. Jinými slovy EAHU poskytuje Kazachstánu přístup ke světovým trhům, vytváří velký trh v rámci jednoho celního území a také zlepšuje podmínky pro tranzit zboží.

Nejdůležitějšími výhodami pro občany členských států EAHU jsou volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil. Kromě toho členství Kazachstánu v Eurasijské hospodářské unie zvýší příliv zahraničních investic, což má vždy za následek zlepšení ekonomické situace v přijímající zemi. Volný pohyb pracovních sil znamená, že v prostoru EAHU existuje společný trh práce a pracovníci zúčastněných zemí mohou nyní svobodně vykonávat svou činnost v jiném členském státě unie. [16]

2.1.4 Zahraniční obchod a obchodní bilance

Podíl obchodu Republiky Kazachstán se zeměmi SNS a Baltskými státy je poměrně velký a představuje zhruba 59% na celkovém vývozu a 63% na celkovém dovozu. Hlavním obchodním partnerem republiky zůstává Rusko. Také Kazachstán udržuje dobré obchodní vztahy s Německem, Tureckem, Švýcarskem, Českou republikou, Itálií, Spojenými státy, Velkou Británií a dalšími. [4]

Vývoj obchodní bilance Republiky Kazachstán představuje tabulka č. 4:

Tab. 4: Obchodní bilance Kazachstánu 2009-2015(v mld. USD)

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
obrat zboží	71,6	81,3	126,2	136,8	131,4	119,4	75,9
export	43,2	57,2	88,1	92,3	82,5	78,2	45,7
import	28,4	24,0	38,0	44,5	48,9	41,2	30,2
saldo	14,8	33,2	50,1	47,8	33,6	37,0	15,5

Zdroj: vlastní zpracování dle <http://stat.gov.kz/>

Kazachstán vyváží suroviny vyrobené těžebním, hutním a chemickým průmyslem. Ve struktuře exportu jsou: ropa a ropné výrobky - 35%, kovy - 17%, železná ruda - 12%, cereálie - 9% a jiné produkty (včetně cementu) - 11%.

Mezi hlavní dovážené produkty můžeme zařadit suroviny, zejména ropu, chemické produkty, minerální paliva a také stroje, zařízení, vozidla a potraviny. [4]

2.2 Investiční prostředí

Od doby získání své nezávislosti je jednou z priorit státní politiky Kazachstánu zachování příznivého investičního klimatu a další podpora přímých zahraničních investic v zemi.

2.2.1 Zahraniční investice v teritoriu

Tvorba příznivého investičního klimatu je jednou z hlavních priorit státu. V dané chvíli existuje v Kazachstánu 10 zvláštních ekonomických zón. Tyto oblasti poskytují komplexní podporu podnikatelům jako např. daňové zvýhodnění a další benefity. Investoři v prioritních odvětvích jsou osvobozeni od daně z příjmů právnických osob po dobu 10 let a také od daně z nemovitosti po dobu 8 let. V roce 2016 v Astaně zahajuje svou činnost také Mezinárodní finanční centrum pro zahraniční investory, které bude nabízet právní úpravu investičních otázek v angličtině a na zásadách anglického práva. [17]

V roce 2014 činil podíl přímých zahraničních investic (dále PZI) v Kazachstánu 11% HDP a to představuje 80% všech PZI ve Střední Asii.

Podle zprávy Národní banky činil příliv přímých zahraničních investic do Kazašské republiky v rocích 2005-2015 215 miliard dolarů. Nejvíce přímých zahraničních investic

postupuje do Kazachstánu z Nizozemska (37 %), dále ze Spojených států (12 %), Francie (8 %), Velké Británie (8 %), Panenských ostrovů - Velká Británie (8 %), Číny (7 %), Švýcarska (7 %), Ruska (5 %), Itálie (4 %), Kanady (4 %).

Prioritními oblastmi pro zahraniční investory jsou finanční a pojišťovací sféry (38 %), těžby rud a metalurgického průmyslu (13,6 %), do velkoobchodu a maloobchodu, oprav vozidel (12,5 %), do zpracovatelského průmyslu (8,7 %), těžby ropy a plynu (6,4 %), geologického průzkumu (4,5 %) apod. [4]

Asi třetina všech stávajících investorů je v procesu rozšiřování své výrobní činnosti nebo mají v úmyslu znovu investovat do rozvoje nových průmyslových odvětví a rozšíření stávajících zařízení.

Například v roce 2015 bylo uvedeno do provozu 5 nových projektů s účastí stávajících zahraničních investorů v celkové výši 43 milionů dolarů a vytvořeno 260 pracovních míst v těchto firmách: BTM Group (Turecko), LG Electronics (Korea), Galaksi Group (Turecko) Lotte Group (Korea), Danone (Francie).

Je třeba také poznamenat, že do konce roku 2016 plánují zahraniční investoři uvést do provozu 8 projektů v celkové výši 104 milion dolarů a s vytvořením zhruba 360 pracovních míst. Země má také Národní investiční portál «www.invest.gov.kz», do kterého se může každý člověk přihlásit a dostat potřebné informace o investičním prostředí Kazachstánu a projektech vyžadujících investice. [18]

2.2.2 Opatření ke stabilizaci ekonomiky

Vláda Kazachstánu s ohledem na politické a ekonomické potíže zpracovala jednotný protikrizový program na dobu 2015-2017. Hlavním úkolem národní banky a vlády Kazachstánu je snížení inflace na 6-8% v roce 2016-2017, pak na 7,5% v roce 2018, dále 4,6% v roce 2019 a 3-4% v roce 2020. Bude také zaveden pružný mechanismus změny základní úrokové sazby, která bude zaměřena na cenovou stabilitu a nižší inflaci.

Na začátku roku 2015 proběhlo v hlavním městě Astaně rozšířené zasedání vlády Kazachstánu za účasti prezidenta N. Nazarbajeva. Během jednání byl představen ekonomický model „Nurlyžol“, což v překladu do češtiny znamená Světlá cesta. Tento

model bude používán jako nový efektivní proti-krizový instrument a bude zaměřen na vytváření nových pracovních míst a získání investic. Nová politika je také zaměřena na zlepšení dopravně-logistické infrastruktury v teritoriu a na různé projekty v oblasti energetiky a průmyslu. Proti-krizový program „Nurlyžol“ také zahrnuje další doplňující opatření, vztahující se k ochraně vnitřního trhu, podpoře malých a středních podniků, podpoře exportu a domácího strojírenství apod. [19]

Prezident Kazachstánu Nursultan Nazarbajev požádal, aby se aktivně iniciovaly zahraniční a domácí investice. Kromě toho vyjádřil prezident státu svou nespokojenost s prací vlády ohledně privatizace státního majetku. Aby bylo možné rozšířit podnikatelské iniciativy, prezident státu zadal uskutečnit druhou vlnu privatizace státních a polostátních podniků, podobně jako v prvních desetiletích nezávislosti republiky. K nejvýznamnějším firmám a státním podílům, které budou privatizovány během let 2015-2016 patří např. největší zpracovatel ropy «KazMunayGaz», «Mezinárodní letiště v Astaně», aerolinky «AirAstana», železnice Kazachstánu a další.

Podle prezidentského dekretu vláda zřídila „nový balík investičních pobídek“ zaměřený především na přilákání zahraničních investorů do teritoria. Tato nová opatření zahrnují různé druhy pobídek pro cizí investory jako např. osvobození od celních poplatků, granty „in-kind“, daňové pobídky, investiční dotace atd. Také byly vybrány prioritní oblasti pro implementaci těchto investičních pobídek. Přednost má především chemický průmysl a metalurgie, výroba osobních vozidel, letecká doprava, výroba nábytku, pozemní doprava, komunikace, zdravotnické aktivity apod.

Nový model rozvoje kazašské ekonomiky bude založen především na maximálním využití komparativních výhod, rozvoje lidského kapitálu, dominantní role soukromého sektoru a příznivého investičního klimatu. Hlavní opatření hospodářské politiky budou zaměřena na dvě oblasti - vytvoření nové struktury ekonomiky a rychlé protikrizové opatření. Nová struktura ekonomiky se zaměří na rozvoj hospodářské soutěže a soukromého kapitálu, zajišťování makroekonomické stability, strukturální reformy a diverzifikace hospodářství.

V srpnu 2016 vláda plánuje spojit daňový a celní kodex se zavedením daně z prodeje namísto DPH. Kromě toho plánuje zoptimalizovat daňové režimy, zrušit neefektivní

daňové zvýhodnění a zvýšit transparentnost daňové oblasti a zlepšit činnost daňové správy. [17]

2.2.3 Podmínky a postup pro zřizování podniku v Kazachstánu

Při registraci jakékoli právní formy podnikání cizím státním příslušníkem, například společnosti s ručením omezeným, není vyžadováno mít povolení k pobytu. To znamená, že každá osoba, která nemá statní občanství Republiky Kazachstán, může začít jednat jako právnická osoba na území státu stejně jako občan této země.

Za tímto účelem je třeba provést stejnou registraci a připravit podobnou sadu dokumentů, která je vyžadována od občanů státu. Registrací právnických osob se zabývají živnostenské úřady, ale v hlavním městě Astaně se tím zabývá speciální živnostenský úřad, který je podřízen prezidentovi Republiky Kazachstán. Před podáním návrhu na založení nové právnické osoby je zakladatel povinen být registrován také v systému «egov.kz». [20]

Z hlediska zdanění pro cizince je výhodnější založit společnost s ručením omezeným se 100% zahraniční účastí. V tomto případě se platí daň z příjmů právnických osob (sazba daně se činí 20% ze základu daně) a z čistého zisku (sazba daně se činí 15%).

Individuální podnikatel (dále IP) je nejjednodušší formou podnikání vzhledem k tomu, že se IP může zapsat do rejstříku bez vytvoření právnické osoby. Ale IP má i nevýhody, které mohou ovlivnit provoz podniku.

Pokud porovnáme společnost s ručením omezeným (dále TOO) a IP, která jednají v rámci obvykle stanoveného daňového režimu, IP bude muset platit daň z příjmu fyzických osob, a to je ve výši 10%, zatímco TOO neplatí daň z příjmu FO, ale musí platit daň z příjmu právnických osob ve výši 20% (s výjimkou určitých případů).

IP a TOO mohou fungovat na základě zjednodušeného celního prohlášení. Ale v tomto případě pro IP maximální výše příjmu nemůže přesáhnout 10 milionů tenge za čtvrtletí a pro TOO je limit stanoven ve výši 25 milionů tenge. Také v rámci zjednodušeného systému nemůže počet zaměstnanců překročit 25 osob (společně se zakladatelem). Pro TOO je maximální počet zaměstnanců také limitován a činí 50 lidí.

Pro založení vlastní firmy na území Kazachstánu by zahraniční podnikatel měl vědět jak postupovat a z čeho začít vlastní byznys. Za tímto účelem byl vypracován postup, který pomůže českému podnikateli samostatně založit podnik a začít svou činnost. [20]

- 1) Určit sídlo společnosti, výši základního kapitálu, upřesnit kód a zkratku své činnosti, definovat název firmy;
- 2) Potřebné doklady musí být připraveny ve dvou jazycích - v mateřském jazyce (odkud žadatel pochází) a ve státním jazyce. Balíček dokladů zahrnuje: žádost o registraci právnické osoby anebo fyzické osoby; zakladatelskou smlouvu v případě několika majitelů; dokument, který potvrzuje místo působení firmy; doklad o zaplacení registračního poplatku;
- 3) Dále poskytnuté doklady předávají živnostenské úřadu v místě přechodného pobytu;
- 4) Posledním krokem je získání dokumentů sloužících k provozování podniku: osvědčení o registraci FO nebo PO, osvědčení DIČ, statistická karta a certifikát plátce daně. [20]

Pro snadný přehled a porovnání možnosti podnikání v Kazachstánu byla sestavena tabulka (viz příloha A) ve které jsou popsány základní charakteristiky pro každou formu podnikatelské činnosti.

3. Kulturní zvyky a jejich vliv na specifika podnikání

Kultura, tradice, obyčeje a další zvyky jsou velmi důležité pro obchodní jednání. Na základě vlastních zkušeností byly pro tuto práci vybrány a popsány nejobvyklejší zvyklosti, které je nutné znát před tím, než je realizována podnikatelská činnost v Republice Kazachstán. Kapitola obsahuje také informace o vzniku kazašské národnosti, o hlavních prioritách těchto lidí a jejich chování během obchodního jednání.

3.1 Vznik kazašské národnosti

Formování kazašského národa trvalo dlouhou dobu. Začalo dlouho před mongolskou invazí a bylo dokončeno až ve 14. a 15. století. Základem kazašského etnického složení se staly starověké kočovné kmeny: wusunové, kangly, zhalairy, kipchaky, naimany a další. Ty vlastnily společné prostory a byly si podobné v ekonomickém, kulturním a jazykovém stupni rozvoje. Tyto kmeny obsadily tři ekonomicko-geografických oblasti, tzv. *žuzy*.

Kazašské *žuzy* představovaly spojení spřízněných kmenů. Jejich sjednocení bylo způsobeno nutností spolupracovat v boji proti útokům nepřátel. Kmenové svazy byly důležitým krokem při formování kazašského národa.

V 15. a 16. stoletích se ve východních zdrojích objevily národnosti s názvy "Uzbeci" a "Kazaši", ale původ těchto názvů dosud nebyl identifikován. Je známo pouze to, že uzbeckým národem byli lidé, kteří bydleli na území Transoxanie. Národy, které obývaly obrovské rozlohy třech *žuzů* se nyní jmenují Kazaši. Kazaši patří ke skupině turkických národů, které obývají Kazachstán, příhraniční oblast Čínské lidové republiky, Ruska, Uzbekistánu, Turkmenistánu a Mongolska. Počet Kazachů se odhaduje na přibližně 16 milionů. Kazaši ovládají ruštinu a kazaštinu, mladá část obyvatelstva také mluví anglicky a německy. [21]

3.2 Tradice a obyčeje kazašského národa

V Kazachstánu existuje universalismus, který se projevuje v tom, že všechno, co se používá lidmi hromadně, je považováno za skutečně věrné. Podle toho je zřejmé, že univerzální produkt má větší pravděpodobnost být na kazašském trhu topsellerem. Kvůli

tomu se nejznámější firmy snaží nabídnout produkty a služby, které potřebují jen minimální adaptaci na místní kulturu. Patriotismus a kladný postoj k vlasti je také charakteristickým rysem kazašské společnosti. Lidé mají rádi svůj stát, který se v porovnání s jinými státy bývalého Sovětského svazu velmi rychle rozvíjí. Lidé mají rádi svou kulturu, národní literaturu, kino a hudbu.

Kolektivismus v Kazachstánu se projevuje v tom, že během přijetí nějakého důležitého řešení se zástupce kazašské kultury řídí názorem skupiny, ať je to rodina, přátelé anebo národ jako celek. Pojem "My" ve společnosti vždy byl a zůstává mnohem významnější než pojem "Já".

Úcta ke starším a k rodině hraje v životě kazašského národu obrovskou roli. Kazaši ctí a snaží se udržovat příbuzenské vztahy, které pomáhají v každodenním životě. Příbuzenské styky také hrají významnou roli ve vztazích mezi občany, pracujícími jak ve státní službě, tak i v soukromém sektoru.

Kazaši mají jméno po otci, které je nutné používat při oslovení ve společnosti, kanceláři a na oficiálních setkáních. Oslovení jen podle příjmení lze považovat za urážlivé, zatímco oslovení jen podle jména se považuje za návrh tykání a přátelského chování.

Kazašská kultura je také dlouhodobě známá svou pohostinností. Lidé milují dávat a přijímat dárky, na návštěvu obvykle nosí víno, dort, bonbony anebo květiny. Přijít s prázdnými rukama na návštěvu je nepřijatelné. Pozvánky a dary však nejsou v rámci oficiálních setkání doporučeny, protože mohou mít negativní následek a mohou vypadat jako pokus uplatit.

3.3 Místní zvyklosti důležité pro obchodní jednání

Podle asijského modelu chování je navázání mezilidských vztahů během obchodního jednání nezbytnou podmínkou. Osobní styk je základem uzavření dobrého obchodu. Před zahájením obchodního jednání je velmi důležité získat si důvěru svého potenciálního partnera. Pro úspěšné obchodování v asijském modelu chování je nutné vytvořit si systém vzájemných závazků, který je založen na principu «Vy pro mě - Já pro vás».

Na začátku jednání je velmi důležité uvítání a podání ruky. Pokud stisknete obě ruce najednou, ukážete tím, že ctíte kazašské tradice a respektujete partnera. Ženy obvykle nepodávají ruku, ale během obchodního jednání je to možné.

Jednání obvykle probíhá v ruštině, ale statním jazykem je kazaština. Mladší generace, IT specialisté, pracovníci bankovního sektoru a mezinárodního obchodu ovládají angličtinu, ale přesto se stává, že je potřeba si najít překladatele.

Typickým místem pro nalézání obchodních kontaktů v Kazachstánu jsou veletrhy, oficiální večere a obecně setkání byznysmenů. Pro tuto zemi je velmi typické mít při schůzkách malé zpoždění, a proto na to musí být každý připraven. Obchodní jednání velmi často probíhá v restauraci, a proto je vhodné si dopředu připravit slavnostní přípitek „tost“. V případě uzavření dobrého obchodu i možnosti další spolupráce mohou Kazaši pozvat na návštěvu na chatu anebo na šašlik.

Kazaši se liší od obyvatelů evropských států především tím, že lidé v Kazachstánu vnímají prostor a čas jinak, a proto při obchodních jednáních je třeba počítat s určitým zdržením.

Pro Kazachstán je typickou platební podmínkou 100 % platba předem, ale v případě dlouhodobých vztahů se mohou podmínky platby měnit. Každý, kdo má v plánu obchodovat s kazašskými partnery, musí být připraven na ostré jednání o cenách a podmínkách. Důležité je předem zakalkulovat rezervu na skonta a počítat s nepředvídatelnými výdaji.

Všechny materiály (smlouvy, katalogy, prospekty) potřebné pro obchodní jednání, musí být připraveny v ruském jazyce, popř. v angličtině. Nabídky a poptávky by měly být připraveny v různých dodacích paritách a v různých valutách. Kazaši to určitě ocení a budou to vnímat jako projev seriózního zájmu.

V případě dalšího kontaktu s kazašskými partnery je vhodnou formou komunikace telefon. V případě kontaktování přes email je potřeba si uvědomit, že partner na to neodpoví, ale pro Kazachy to nikdy neznamena neuctivost. Během komunikace s touto zemí je nutné připravit se na dlouhé čekání a neustálé připomínky. [22]

4. Analýza možností spolupráce Kazachstánu s Českou republikou

Poslední závěrečná kapitola je věnována zkoumání spolupráce mezi Kazachstánem a Českou republikou, obchodní činnosti a důležitým aspektům, které je nutné vědět před tím, než se začne s touto zemí obchodovat. V této kapitole jsou na základě vlastní SWOT analýzy shrnuty všechny příležitosti a rizika pro české investice v daném teritoriu. Také na základě informací z předcházejících kapitol byl sestaven postup s důležitými doporučeními pro českého podnikatele, která bude vhodné využít při zahájení spolupráce s kazašským partnerem.

4.1 Spolupráce mezi zeměmi a smluvní základna

1. ledna 1993 byly mezi Kazachstánem i Českou republikou navázány diplomatické vztahy. Od té doby je mezi zeměmi udržován pravidelný politický dialog. Oba státy mají stejný přístup k otázkám míru a bezpečnosti, dlouho kooperují na globální úrovni v rámci spolupráce mezi Evropskou unií a zeměmi Střední Asie.

V roce 2004 proběhla první oficiální návštěva Kazachstánu prezidentem České republiky Václavem Klausem, během které představitelé obou států diskutovali o problematice politické, hospodářské a obchodní spolupráce.

Na základě pozvání prezidenta České republiky Václava Klause se 23. a 24. října 2012 konala první oficiální návštěva prezidenta Nursultana Nazarbajeva České republiky. Během setkání shrnuli prezidenti obou států výsledky dvoustranné spolupráce za posledních 20 let. [23]

Na základě dlouhodobé spolupráce se zformovala právní základna kazašsko-českých vztahů. K dnešnímu dni byly podepsány tyto bilaterální dokumenty:

- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Republiky Kazachstán o podpoře a vzájemné ochraně investic - podepsána dne 8. 10. 1996, vstoupila v platnost dne 2. 4. 1998;

- Smlouva mezi Českou republikou a Kazašskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku - podepsána dne 9. dubna 1998, vstoupila v platnost dne 29. října 1999;
- Smlouva mezi Českou republikou a Republikou Kazachstán o spolupráci v mezinárodní silniční dopravě – ratifikace v r. 2003;
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Republiky Kazachstán o ekonomické, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci - podepsána dne 8. září 2004, vstoupila v platnost dne 21. listopadu 2006;
- Dohoda o boji proti organizovanému zločinu a nelegální distribuci drog a jiných omamných látek, podepsána v dubnu 1998;
- Protokol mezi Českou republikou a Kazašskou republikou o změnách a doplnění Dohody mezi vládou České republiky a vládou Republiky Kazachstán o podpoře a vzájemné ochraně investic - podepsán 25. 11. 2010 v Astaně. Protokol vstoupil v platnost 15. září 2013;
- Dohoda mezi vládou ČR a vládou Kazachstánu o zrušení vízové povinnosti pro držitele diplomatických pasů ČR a diplomatických pasů Kazachstánu byla podepsána dne 23. 2. 2011. Spolu s uvedenou dohodou byla rovněž podepsána Smlouva mezi vládou ČR a KZ o zpětném přebírání osob s neoprávněným pobytem (readmisní dohoda);
- Dohoda v oblasti cestovního ruchu mezi ČR a Kazachstánem, podepsána v Praze dne 3. listopadu 2011;
- Ujednání mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem obrany Kazachstánu o spolupráci ve vojenské oblasti z října 2012;
- Ujednání mezi Ministerstvem zdravotnictví ČR a Ministerstvem zdravotnictví KZ o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařské vědy z října 2012;
- Protokol o Dohodě o ochraně investic byl podepsán 25. 11. 2010 v Astaně. Protokol vstoupil v platnost dne 15. září 2013. [23]

V průběhu oficiální návštěvy prezidenta Miloše Zemana v Kazachstánu na konci listopadu 2014 byl dne 24. listopadu 2014 v Astaně podepsán Protokol ke smlouvě mezi Českou republikou a Kazašskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku.

Také je vidět pokračující trend rostoucího zájmu české podnikatelské sféry o Kazachstán, což se odráží v rostoucím obratem a velké účasti českých firem v podnikatelských delegacích do Kazachstánu a na významných veletrzích a výstavách. [23]

4.2 Zahraniční obchod ČR s Kazachstánem

Mezi hlavní produkty českého exportu můžeme zařadit reaktory, stroje, traktory, digitální zařízení, výrobky farmaceutické; cukr a cukrovinky; plasty a výrobky z nich; nábytek, lůžkoviny, svítidla, zbraně, střelivo, sklo a výrobky skleněné.

Ke hlavním položkám českého dovozu patří paliva, oleje a výrobky z něj, látky živичné, vosk, železo a ocel a výrobky z něj, bavlna, kovy obecné, cementy a výrobky z nich, ryby, vozidla motorová, traktory, kola. Kazachstán je také třetím největším dodavatelem ropy do České republiky po Ruské federaci a Ázerbájdžánu.

Níže v tabulce č. 6 jsou uvedeny částky, charakterizující obchodní výměnu mezi Českou republikou a Kazachstánem. Je vidět, že přebytek obchodní bilance je ve prospěch Kazachstánu. [24]

Tab. 5: Bilance vzájemné obchodní výměny ČR – KZ za posledních 5 let (v tisících USD)

Rok	Export	Import	Obrat	Saldo
2011	231 651	647 320	860 971	-433 669
2012	346 713	556 969	903 682	-210 256
2013	394 909	627 668	1 022 577	-232 759
2014	425 287	764 089	1 189 376	-338 802
2015	223 242	443 369	666 611	-220 127

Zdroj: businessinfo.cz

Do budoucnosti je naplánována spolupráce v oblasti zdravotnictví a možný export "českého zdravotnictví" do Kazachstánu, což obsahuje program vytvořený společností MEDIN. Kromě toho se předpokládá možnost spolupráce v oblasti energetiky, životního prostředí a dalších oblastech. [24]

4.3 Příležitosti a rizika pro české investice

Jak bylo uvedeno v kapitole č. 1, Kazachstán je jedním z největších středoasijských států, který disponuje bohatým nerostným bohatstvím, zejména ropou, plynem, uranem, uhlím, železnou rudou, barevnými kovy, zlatem atd. Bohatá surovinová základna přitahuje zahraniční investory, a to zejména v oblasti těžby a zpracování ropy, plynu, uhlí, mědi a hliníku. Prioritními odvětvími pro zahraniční investory jsou metalurgie, energetika, infrastruktura v sektoru ropy a plynu, doprava, farmaceutika, obranný průmysl, stavebnictví. Vláda Republiky Kazachstán neustále přijímá opatření, snaží se přilákat a podporovat domácí a zahraniční investory s cílem získat finanční prostředky na podporu a rozvoj zemědělství a zpracovatelského průmyslu.

Pro Českou republiku je Kazachstán nejznámějším partnerem v regionu střední Asie, přičemž zájem českých podnikatelů o kazašský trh neustále roste. ČR považuje Kazachstán za důležitého a perspektivního partnera vzhledem k tomu, že disponuje obrovským přírodním bohatstvím a jeví se být zemí s vysokým průmyslovým a ekonomickým potenciálem.

Dne 14. 3. 2012 schválila vláda ČR Exportní strategii České republiky na období 2012 – 2020. V dané strategii bylo definováno 12 prioritních zemí pro Českou republiku, do seznamu byl zahrnut i Kazachstán. Nejperspektivnějšími obory pro ČR jsou: těžba surovin, energetika, zemědělství, potravinářský a zpracovatelský průmysl, stavebnictví, ekologie, dopravní strojírenství, zdravotnická technika a cestovní ruch. [24]

Dole v tabulce je představena SWOT analýza, která zobrazuje silné a slabé stránky obchodní relace s Kazachstánem, a také možné příležitosti a hrozby.

Tab.6: SWOT analýza obchodování s Kazachstánem

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • bohatá surovinová základna • dobré podmínky pro zahraniční investory (podpora vlády) • politická stabilita • agrární potenciál • dobrá geografická poloha • perspektiva ekonomického růstu 	<ul style="list-style-type: none"> • byrokracie • slabá infrastruktura • nedostatek kvalifikované pracovní síly • závislost na exportu ropy
Příležitosti	Rizika
<ul style="list-style-type: none"> • KZ je členem Eurasijské hospodářské unie a WTO • poptávka po importním, kvalitním zboží • blízká vzdálenost do Číny, Ruska a Indie • atraktivnost některých sektorů zejména zemědělství, infrastruktury a zdravotnických služeb • privatizace státních a polostátních podniků 	<ul style="list-style-type: none"> • nestabilita národní měny tenge • stoupající inflace • velký vliv státu na hospodářství • korupce • nedostatek odborníků na zahraniční obchod • levné čínské a turecké zboží

Zdroj: Vlastní zpracování

Kazachstánská ekonomika je jednou z neúspěšnějších ekonomik středoasijského regionu, ale tržní prostředí státu se stále vyvíjí. Podle provedené SWOT analýzy patří ke slabým stránkám ekonomiky Kazachstánu především slabá infrastruktura, která má určitý vliv na ekonomiku a obchod státu. V současné době je v Kazachstánu nedostatek kvalifikované pracovní síly a také není dostatek odborníků zaměřených na mezinárodní obchod. Dalším rizikem je příliv levného a nepříliš kvalitního zboží z Číny a Turecka, které nahrazuje originály.

OECD je Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, je výběrovým "klubem" nejvyspělejších zemí světa. [9] V lednu 2016 OECD sestavila kategorizaci zemí podle vývozního úvěrového rizika, podle které Kazachstán byl zaražen do 6. kategorie, což

znamená střední a vyšší stupeň rizika. Nicméně v současnosti dlužnické subjekty plní své závazky relativně rychle a bez problémů. Obecně lze konstatovat, že z oficiálního hlediska jsou rizika investování poměrně malá (politická i ekonomická stabilita, existence právního systému). [25]

V situaci, že český podnikatel bude chtít profinancovat svou exportní operaci pomocí české banky, je nezbytné upozornit kazachstánskou stranu, aby byla poskytnuta garance, kterou akceptuje EGAP, a.s. Česká úvěrová pojišťovna uzavřela v roce 2004 dohodu o spolupráci ve formě Memorandum of Understanding s kazachstánskou státní úvěrovou pojišťovnou KECIC.

V posledních letech finanční situace Kazachstánu a kvalita bankovníctví umožňuje českým exportérům používat i jiné platební nástroje (zejména akreditivy) u největších kazachstánských bank (např. Halyk Bank, Kazkomerzbank, ATF Bank). [24]

4.4 Postup českého podnikatele při obchodování s Kazachstánem

Při plánování určitého záměru je vždy nutné mít předběžnou představu o postupu, nákladech, bariérách a jiných věcech, se kterými je možné se setkat během realizace. Proto je v rámci této práce sestaven postup, který pomůže českému podnikateli uskutečnit svůj záměr při obchodování s Kazachstánem. Níže jsou představeny základní položky, které je nutné zvážit před tím, než se začne pracovat v daném směru.

1) Celní zařazení zboží na celní správě

Zažádat o celní zařazení zboží do příslušné kategorie je možné na Generálním ředitelství cel, které se nachází v Praze. Na základě vytvořené žádosti bude přiděleno číslo – celní nomenklatura nebo kombinovaná nomenklatura. Kód zařazení do harmonizovaného systému evropského celního sazebníku je nezbytný v případě extrakomunitárního obchodu. [26]

2) Bariéry vstupu na trh, tarifní i netarifní překážky atd.

Na začátku je nutné zjistit, zda se zboží z EU vůbec smí vyvážet. Přehled všech opatření obchodní politiky přijatých EU je možné zjistit na stánkách TARICu. TARIC je celním sazebníkem, který obsahuje všechny opatření tarifního i netarifního charakteru, např. celní sazby, kvóty nebo antidumpingové celní sazby. Tento sazebník shrnuje všechny předpisy,

týkající jak dovozu zboží do území EU, tak i vývozu z teritoria EU. Na stránkách TARICu se dají zjistit celní sazby, zákazy vývozu do určitého teritoria a další potřebné informace. Obchodně ekonomický úsek velvyslanectví ČR anebo zahraniční kancelář CzechTrade nabízí možnost zjistit překážky a bariéry vstupu na trh a pomoci s rozhodováním o výběru vhodného teritoria pro exportní aktivity, podporu vstupu na trh a další aktivity. Také je velmi důležité nezapomínat na dovozní cla a ochranná opatření, která jsou platná na území Kazachstánu a EAHU. [27]

3) Příprava certifikátů a osvědčení shody

Certifikáty a osvědčení shody jsou vyžadovány v případě dovozu zboží do území Celní Unie a jeho dalšího oběhu v Rusku, Bělorusku a Kazachstánu. Tento dokument potvrzuje, že certifikovaný výrobek splňuje všechny požadavky technických předpisů, které jsou schváleny pro dovoz a další používání na území Celní Unie. Výrobky, které prošly certifikací v rámci celní unie, se označují znakem EAC. [24]

4) Hledání obchodního partnera

Jak bylo uvedeno v kapitole č. 3, v kroku nalezení vhodného partnera je nutné být připravený na osobní setkání. Není příliš vhodné spoléhat se na metodu "od stolu" při hledání obchodních kontaktů. Bude vhodnější najít si spolehlivého partnera, který se dobře orientuje v místní legislativě a může řešit otázky celního odbavení, daní, tranzitů a různých povolení.

Pokud nemá český vývozce zajištěný odbyt v Kazachstánu, je možnost požádat agenturu CzechTrade, která nabízí několik možností. První variantou je kontaktování centrály CzechTrade, která hledá obchodní kontakty na základě zadaných kritérií. Druhou variantou je takzvaná "placená zakázka", která nabízí možnost kontaktovat přes centrálu zahraniční kanceláře CzechTrade a požádat je o pomoc při hledání obchodních kontaktů z místních zdrojů. CzechTrade také nabízí oslovení vybraných firem a případná komunikace ohledně služeb a produktů, prověření bonity partnera, organizaci obchodních schůzek, asistence a pomoc s překladem dokumentace a další. [28]

5) Financování vývozu

Existuje několik možností financování vývozu. Především to může být samofinancování, kdy si firma nepůjčuje žádné peníze na realizaci svého záměru. Dalšími možnostmi jsou krátkodobé a dlouhodobé financování a poskytování vývozních úvěrů, úvěrů na

financování výroby pro vývoz, úvěrů na investice a na projektové financování, krátkodobé a dlouhodobé poskytování finančních služeb souvisejících s vývozem. Česká exportní banka poskytuje možnost využití exportních úvěrů se státní podporou. Míra podpory vždy závisí na druhu rizik. [29]

6) Pojištění EGAP nebo jiné exportní pojišťovny

V případě externího financování je nutné si nechat pojistit vývozní úvěrová rizika pomocí úvěrové pojišťovny EGAP anebo u jiné exportní pojišťovny. Úvěrová pojišťovna EGAP zaměřena na tržně nepojistitelná politická a komerční rizika. Hlavní činností EGAPu je financování vývozu zboží, služeb a investic z České republiky. [30]

7) Exportní dokumenty

Při exportu do Celní unie je důležité mít představu jak prokazovat vstup vyváženého zboží celním orgánům. Podle informace publikované Generálním ředitelstvím cel se jedná o následující dokumenty:

- Certifikáty o shodě s technickými předpisy/reglementy (TP/TR)
- Registrovaná prohlášení o shodě s technickými předpisy/reglementy (deklarace dle TP/TR)
- Dobrovolné certifikáty (např. GOST K pro Kazachstán)
- Osvědčení o státní registraci (dříve Hygienické certifikáty)
- Certifikáty požární bezpečnosti, certifikát výrobku určeného do prostředí s nebezpečím výbuchu
- Certifikát o průmyslové bezpečnosti
- nákladní list CIM nebo CIM/SMGS (v železniční přepravě), lodní konosament (v lodní přepravě), letecký nákladní list (v letecké přepravě), nákladní list CMR (v silniční kamionové přepravě), poštovní průvodka (v poštovní přepravě);
- případně i jiné doklady (např. prokázání platby za vyvezené zboží).

Při dovozu zboží do území Kazachstánu je nutné mít také kupní smlouvu v angličtině nebo ruštině, certifikát původu zboží, fakturu a doklad o zaplacení dovozního cla. [31]

8) Logistika

Velmi důležité je dobře posoudit své možnosti ohledně stanovení dodací podmínky (INCOTERMS 2010). Je nutné s obchodním partnerem předem stanovit práva a povinnosti obou stran a odpovědnost za rizika, pojištění, clo, atd.

Během plánování exportu je důležité ověřit, zda jsou v této zemi nějaká nařízení, týkající se obalů určitého druhu zboží, označení atd. Je také důležité předem spočítat náklady na export, zjistit rozmístění celních skladů, jejich cenu a kromě toho zhodnotit výhody a nevýhody vnitrostátní dopravy.

Závěr

V současné době růst kazašské ekonomiky se trochu zpomalil, i když střednědobé perspektivy zůstávají poměrně pozitivní. Hlavním důvodem snížení růstu HDP byl pokles světových cen ropy a zemědělských produktů. Nicméně jako pozitivní faktor lze uvést členství Kazachstánu v Eurasijské hospodářské unii, což přináší pro Kazachstán skvělé možnosti v obchodní činnosti.

Táto práce je věnována především průzkumu Kazachstánu z ekonomického pohledu. Hlavním cílem této bakalářské práce bylo prozkoumat specifika obchodu a podnikání v Republice Kazachstán a pak na základě získaných informací zpracovat postup pro českého podnikatele při obchodování s touto zemí. Dílčím cílem bylo zjistit úroveň současné spolupráce této země s Českou republikou a zvážit příležitosti a rizika v zemi pro české investice.

Bakalářská práce je rozdělena na několik částí. Teoretická část práce obsahuje základní informace o Kazachstánu, ekonomické situaci ve státu, podnikatelském a investičním prostředí a protikrizových opatřeních přijatých na území této země. Také jsou v této části popsány kulturní a jiné zvláštnosti podnikání v Kazachstánu a uveden postup zřizování podniku v Kazachstánu.

V analytické části této práce byla provedena SWOT analýza, která dává přehled o příležitostech a rizicích pro české investice v daném teritoriu. Zvláštní prostor byl věnován sestavení postupu a doporučení pro českého podnikatele při obchodování s Kazachstánem. Jak bylo zjištěno v této práci Česká republika dlouhodobě spolupracuje s Kazachstánem a v daném regionu je hodně příležitostí do budoucnosti.

Tato práce může být použita i jako určitý manuál, který pomůže českému podnikateli zorientovat se v daném teritoriu.

Cíl práce byl splněn.

Seznam použité literatury

Citace

- [1] ROBBINS, Christopher. Neznámý Kazachstán: kolébka jablek a hrob milionů. Praha: BB/art, 2008. ISBN 978-80-7381-378-9.
- [2] Кан, Г.В. 2007. *История Казахстана: Учебник для вузов: Dějiny Kazachstánu: Učebnice pro vysoké školy*. 3-е изд., перераб. и доп. Алматы: Алматыкітап. ISBN 978-9965-249-61-7.
- [3] ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ О КАЗАХСТАНЕ: *Základní údaje o Kazachstánu* [online]. [cit. 2015-10-03]. Dostupné z: <http://assembly.kz/ru/obshchie-svedeniya>
- [4] *Kazachstán: Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled* [online]. [cit. 2015-10-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kazachstan-zakladni-charakteristika-teritoria-19301.html>
- [5] BRUMMELL, Paul. 2011. *Kazakhstan: economic review*. 2nd ed. Chalfont St. Peter: Bradt Travel Guides, 5, 62 s. ISBN 978-184-1623-696.
- [6] Казахстан переходит к режиму свободно плавающего курса тенге: *Zavedení volně plovoucího směnného kurzu tenge*. In: *Vlast.kz* [online]. 2016 [cit. 2016-02-19]. Dostupné z: <https://vlast.kz/novosti/12567-srocno-kazahstan-perehovit-k-rezimu-svobodno-plavausego-kursa-tenge.html>
- [7] Kazachstán plnohodnotným členem WTO. In: *BusinessInfo.cz* [online]. [cit. 2016-04-15]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kazachstan-plnohodnotnym-clenem-wto-71575.html>
- [8] Международные организации: Mezinárodní organizace. In: *MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS REPUBLIC OF KAZAKHSTAN* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://mfa.gov.kz/index.php/ru/vneshnyaya-politika/>

- [9] JÁČ, Ivan. 2012. *Hospodářská geografie*. 5., rozš. a aktualiz. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 137 s. ISBN 978-80-7372-841-0
- [10] Amandykova, S.K. & Iskalieva, M.S. 2012. *THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN AS A MEMBER OF INTERNATIONAL COMUNITY*. Education and Science Without Borders.: vol. 3, no. 5. ISSN 18042473. Dostupné také z: <http://search.proquest.com/docview/1323028450?accountid=17116>
- [11] Казахстан в условиях рыночной экономики: Kazachstán v podmínkách tržního hospodářství. *Статистический ежегодник Казахстана: Statistická ročenka Kazachstánu*. Алматы, 2006, 321-323.
- [12] *Kazakhstan GDP* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.tradingeconomics.com/kazakhstan/gdp>
- [13] Всемирный банк: рост ВВП Казахстана в 2016 году будет на уровне 1,1%: *Světová banka: Růst HDP v Kazachstánu v roce 2016 bude činit 1,1%*. In: *Kanumal: Kapitál* [online]. [cit. 2016-04-16]. Dostupné z: <https://kapital.kz/economic/46808/vsemirnyj-bank-rost-vvp-kazahstana-v-2016-godu-budet-na-urovne-1-1.html>
- [14] *KazFin.info* [online]. [cit. 2016-04-14]. Dostupné z: <http://kazfin.info/>
- [15] *Eurasian Economic Union* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.eaeunion.org/>
- [16] Плюсы и минусы участия Казахстана в ЕАЭС: *Klady a zápory členství Kazachstánu v EAHU*. In: *ForbesKazakhstan* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: http://forbes.kz/finances/integration/plyusyi_i_minusyi_uchastiya_kazahstana_v_eaes
- [17] Инвестиции в Казахстане за год 2015: *Investice v Kazachstánu za rok 2015*. In: *Zakon.kz* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.zakon.kz/4733373-investicii-v-osnovnojj-kapital-po.html>
- [18] *Invest in Kazakhstan* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://invest.gov.kz/en/>

- [19] Меры для стабилизации экономики: *Opatření ke stabilizaci ekonomiky*. In: *Interfax-Kazakhstan* [online]. [cit. 2016-04-15]. Dostupné z: https://www.interfax.kz/?lang=rus&int_id=10&news_id=11346
- [20] Business registration and development. In: *Egov - public services and information* [online]. [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: http://egov.kz/wps/portal/Content?contentPath=EgovContent/business/bissness/bus_business&lang=en
- [21] PARGAČ, Jan a František VRHEL. *Střední Asie a Kazachstán: historie, etnicita, jazyky: od migrace stepních Uzbeků a Kazachů v 15. století do roku 1924*. 1. vyd. Poříčany: BCS, 2009. ISBN 978-80-904491-0-7.
- [22] ZAMYKALOVÁ, Miroslava. *Mezinárodní obchodní jednání*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-28-2.
- [23] Smluvní základna mezi oběma státy. In: *BusinessInfo.cz* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kazachstan-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr-19304.html#sec5>
- [24] Kazachstán: Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR. In: *BusinessInfo.cz* [online]. [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kazachstan-obchodni-a-ekonomicka-spoluprace-s-cr-19304.html>
- [25] Klasifikace zemí podle míry teritoriálního rizika. In: *EGAP* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.egap.cz/informace/klasifikace-zemi/index.php>
- [26] Celní řízení. In: *Celní správa ČR* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/>
- [27] Podpora exportu. In: *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/podpora-exportu/>
- [28] Služby Czech Trade. In: *Czech Trade* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.czechtrade.cz/sluzby-2014/>

[29] Co nabízíme. In: *Česká exportní banka* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <https://www.ceb.cz/co-delame/uvery/odberatelsky-uver/>

[30] O společnosti EGAP. In: *Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.* [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://www.egap.cz/o-spolecnosti/index.php>

[31] Kazakhstan - overview of Import Procedures. In: Market Access Database [online]. [cit. 2016-04-19]. Dostupné z: <http://madb.europa.eu/>

Bibliografie

Chitanova S.O., Problems of foreign trade activity in Kazakhstan in terms of accession to the Customs Union, *Journal PENALTY*. 3 (2010), P. 104-200.

Седлачек, М.: Особенности эволюции торгово-экономических отношений Чехии и Казахстана в рыночных условиях. In: *Дипломатический курьер*, 1/2006, с. 206-207. (Sedlaček, M.: Obchodní vztahy České republiky a Kazachstánu v podmínkách tržního hospodářství). In. *Diplomatičeskii kurjer*, 1/2006, s. 206-207. ISSN 1814-7089)

Kazakhstan is Czech Republic's priority interest - Zeman 2014, Prague. [online]. Czech News Agency. [cit. 2015-10-04]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1627025820?accountid=17116>

О единой программе поддержки и развития бизнеса «Дорожная карта бизнеса 2020» (Rozvoj a podpora podnikatelské činnosti. Program "Dorozhnaya karta biznesa 2020") [online]. [cit. 2015-10-03]. Dostupné z: <http://business.gov.kz/ru/dkb2020/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Druhy podnikání v Kazachstánu

Příloha A – Druhy podnikání v Kazachstánu

	IP		TOO		AO
	Zjednodušené prohlášení	Standard	Standard	Zjednodušené prohlášení	
Registrační poplatek	2 MRP	2 MRP	2 MRP	2 MRP	6,5 MRP
Základní kapitál	Není	Není	100 KZT	100 KZT	50 000 MRP
Potřebné doklady	Občanský průkaz/Pas Žádost o registraci FO Fotka Sídlo společnosti Potvrzení o zaplacení registračního poplatku	Občanský průkaz/Pas Žádost o registraci FO Fotka Sídlo společnosti Potvrzení o zaplacení registračního poplatku	Občanský průkaz/Pas Žádost o registraci PO Fotka Sídlo společnosti DIČ zakladatele, vedoucího firmy Potvrzení o zaplacení registračního poplatku Provozní řád	Občanský průkaz/Pas Žádost o registraci PO Fotka Sídlo společnosti DIČ zakladatele, vedoucího firmy Potvrzení o zaplacení registračního poplatku Provozní řád	Občanský průkaz/Pas Žádost o registraci PO Fotka Sídlo společnosti DIČ zakladatele, vedoucího firmy Provozní řád Protokol jednání Potvrzení o zaplacení registračního poplatku
Ručení za závazky společnosti	Celým svým majetkem	Celým svým majetkem	Společnost odpovídá za své závazky celým svým majetkem. Společníci - do výše nesplacených vkladů	Společnost odpovídá za své závazky celým svým majetkem. Společníci - do výše nesplacených vkladů	Do výše hodnoty akcí

Počet zakladatelů (majitelů)	1	1	Není omezen	Není omezen	Není omezen
Omezení obratu	10 000 000 KZT za čtvrtletí	60 000 MRP za rok	60 000 MRP za rok	25 000 000 KZT za čtvrtletí	Není omezen
Daň z příjmů	3% výnosů rovným dílem	10% od příjmů po odečtení nákladů	20% od příjmů po odečtení nákladů	3% výnosů rovným dílem	20% od příjmů po odečtení nákladů
Sociální daň		2 MRP + 1 MRP za každého zaměstnance	11% z fondu plateb		11% z fondu plateb
DPH	12% od zdanitelného obratu za předpokladu, že obrat přesáhl 30 000 krát MRP (za rok)				
Počet pracovníků	50	25	50	50	Není omezen
Možnost otevření pobočky	Ne	Ne	Ano	Ne	Ano
Statistické vykazování	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano
Razítko	Ne	Ne	Ano	Ano	Ano

Poznámka: MRP - Měsíční index výpočtu, 1 MRP = 2121 KZT (1.1.2016)

Zdroj: Vlastní zpracování dle <http://egov.kz/>